

VURDERINGSSKEMA

til observation af demens

vedrørende:

Dato for vurdering: _____

Udfyldt af: _____

Indholdsfortegnelse	Side
Vejledning	3
Motoriske funktioner	4
Intellektuelle funktioner	5
Følelsesmæssige funktioner	6
Følelsesmæssige funktioner fortsat	7
Basale funktioner	8
Symptomer der sædvanligvis ses ved demens	9
Sammentælling/sammenligning af flere observationer	10

Vejledning til vurderingsskema for udviklingshæmmede

Anvendelsen af skemaet

Vurderingsskemaet er målrettet personer med udviklingshæmning. Skemaet sikrer observation af ændret adfærd og funktionsevne og giver et fælles grundlag for vurderingerne af personens funktionsniveau.

Skemaerne er dokumentation for observationerne og et supplement i udredningen.

Hvis diagnosen demens er stillet, vil besvarelserne beskrive, hvorledes demensen udvikler sig, og er en fælles vurdering af, hvor der skal kompenseres.

Ideen til udarbejdelse af vurderingsskemaet er fra: Gottfries-Bråne-Steen skalaen (GBS) 1982, som var målrettet normalområdet og var ikke konstrueret med henblik på at fungere som diagnostisk instrument.

Hvilke områder observeres i skemaet? ➤

- Motoriske funktioner
 - Intellektuelle funktioner
 - Følelsesmæssige funktioner
 - Basale funktioner
 - Sædvanlige symptomer ved demens

Der er under hvert afsnit flere spørgsmål. I alt 34 spørgsmål.

Skemaet afsluttes med et samlet skema, hvor resultaterne kan indføres af flere demensskemaer udført over tid på samme person. Resultaterne vil give et overblik over, hvorledes personens funktionsevne har ændret sig.

Hvem observeres?

Det er vigtigt at observere den udviklingshæmmede med skemaet **før** demenssymptomerne sætter ind og ændrer personens funktionsniveau. Derfor skal alle, især personer med Downs syndrom, som har særlig stor risiko for at blive demente, observeres fra 40 års alderen og derefter hvert halve eller hele år. Hvis personer har fået diagnosen demens, skal skemaet udfyldes hvert kvartal.

Der vil således, altid foreligge en observation, som beskriver, hvorledes personerne fungerede, før en ændret adfærd. Hvis der er tale om demens, er det af stor betydning at se, hvilke ændrede funktionsevner der er. Observationerne vil også være en evaluering af de tiltag, der er iværksat.

Hvordan udfyldes skemaet?

Når skemaet skal udfyldes, er det vigtigt at tænke i helheder. Det vil sige, at observationerne ses som et gennemsnit af de seneste 2 uger, netop hvad der er mest kendetegnende for pågældende i observationsperioden.

Personens tilstand beskrives ud fra en spørgeformular, hvor der er et afkrydsningssystem.

Vurderingspoint kan blive noteret som 0, 1, 2, 3, 4, 5, eller 6 ved hvert spørgsmål. Sæt et kryds ud for det udsagn, som stemmer overens med tilstanden. Hvis tilstanden ikke direkte findes i udsagnene, men ligger et eller andet sted imellem dem, sættes der et kryds ved alternativet 1, 3 eller 5. Hvis tilstanden ikke er mulig at vurdere kan det og evt. kommentarer i punktform noteres yderst til højre under 9.

Hvem udfylder skemaet?

Det er personens nære relationer, der udfylder skemaet – det vil typisk være personer fra teamet/ kontaktpersonen.

Det er en mulighed, at flere personer udfylder skemaet. Hvis der er forskellige vurderinger af personen, kan det være et godt udgangspunkt for at få drøftet, hvorfor personen opfattes forskelligt og derfor måske også behandles forskelligt.

Det kan anbefales, at en nøgleperson med kendskab til skemaets anvendelse er ansvarlig for skemaets udfyldelse, fremlæggelse og opfølgning.

Skemaet er udarbejdet efter Gottfried-Bråne-Steen skalaen af Kirsten Agerskov Nielsen, 2. udgave, februar 2012.

Motoriske funktioner

Ved følgende variable skal den motoriske formåen måles – ikke motivationen

		0	1	2	3	4	5	6	9
01.	Motoriske færdigheder ved af- og påklædning	Klarer helt sig	Får hjælp til	Må altid have	Må hjælpes helt selv	knapper, lynlås, tilsyn, men hjælper selv til			Ikke vurderbart
		☐	☐	livrem, etc. ☐	☐	☐	☐	☐	
02.	Motoriske færdigheder ved spisning	Spiser selv	Behøver	Isyn	Må altid have	Må hjælpes helt selv			Ikke vurderbart
			til og	tilsyn, men	tilsyn, men	knapper, lynlås, tilsyn, men hjælper selv til			
		☐	til og begrænset hjælp til spisning ☐	☐	☐	☐	☐	☐	
03.	Balance evne	Færdes frit	Hjælpes i gang		Skal have en	Hjælpes helt og			Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	støttende hånd ☐	har brug for hjælpemidler ☐	☐	☐	
04.	Fysisk aktivitet	Går ubesværet	Behov for	Behov for	Kørestols-			Ikke vurderbart	
		☐	hjælpemidler ☐	personstøt ved gangtte ☐	bruger eller sengeliggende ☐	☐	☐		

05. Spontan aktivitet	Normalt niveau for spontan aktivitet	Viser ingen af spontan aktivitet	Lidt behov for spontan stimulering af spontan	Stort behov for stimulering af aktivitet	Ikke vurderbart
	☐	☐	☐	☐	

06. Motoriske færdigheder ved personlig hygiejne	Kan klare personlig hygiejne	Behov for hjælp ved bad, men klarer sig selv	Behov for delvis hjælp, må hjælpe en deltager aktivt	Stort behov for hjælp	Ikke vurderbart
	☐	☐	☐	☐	

Intellektuelle funktioner

		0	1	2	3	4	5	6	9
07.	Huske daglige vaner og rutiner	Husker normalt		Skal mindes om vaner/rutiner		Glemmer rækkefølger		Fastholdes i vane/rutine	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
08.	Rum-orientering	Orienteret vedr. geografiske og placering af boenheder og eget hjem	Ikke orienteret vedr. geografiske og placering af boenheder og eget hjem	Delvis orienteret i geografiske og placering af boenheder og eget hjem	Ikke orienteret vedr. geografiske og placering af boenheder og eget hjem	Desorienteret i geografiske og placering af boenheder og eget hjem		Helt tilrettet	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
09.	Tidsorienteret	Orienteret i tid (hvilken ugedag, dato, måned, år)	Delvis orienteret i tid			Ved hvilken årstid det er		Helt desorienteret i tid	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
10.	Personorientering	Kender sit navn, alder og fødselsdag	Kender sit navn, men er usikker på andre oplysninger om egen person			Kan ikke angive sit navn		Helt desorienteret omkring egen person	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

11.	Korttidshukommelse	Intakt korttidshukommelse	Kan ikke huske hukommelse i nogen grad	Læderet hukommelse i nogen grad	korttidshukommelse fra det ene	Svært læderet korttidshukommelse	hvad der er øjeblik til det næste	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	

12.	Langtidshukommelse	Intakt langtidshukommelse	Læderet langtidshukommelse i nogen grad	Svært læderet langtidshukommelse	Kan ikke genkalde noget fra langtidshukommelsen	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	

Intellektuelle funktioner - fortsat

		0	1	2	3	4	5	6	9
13.	Træthed	Uændrede	Udtalt træthed, forhold	Sover af og til om dagen	kræves kun	Fremstår mere træt, men der kan vækkes men falder let i	lettere opfordring til at holde sig vågen	Ikke vurderbart	
		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐

14.	Evne til at øge tempo	Klarer at øge tempoet, es det kræ	Ved hvis påskyndet forringelse præstationen tydeligt, men opgaven klares	Ved selv gennemføres	else reaktion kan påskyndes	Ingen på	tionelse	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	

15.	Nærvær	Nærværende som normalt	Periodevis fraværende	Fraværende i let grad	Fraværende i udtalt grad	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	

16.	Kommunikation	Ingen ændring. To-vejs-kommunikation	Svært vel at forstå og forordene	Reagerer inde ukontrolleret	Kan ikke ret kommunikere	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	

17.	Non-verbal kommunikation	Har tydeligt ukontrolleret kommunikation	Reagerer af og kommunikerer	Reagerer	Forstår ikke at kropssprog til på kropssprog	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	

18.	Distraheret	Kan fastholde opmærksomheden	Opmærksomheden forstyrres af og til	Opmærksomheden er i nogen grad forstyrret	Opmærksomheden er udtalt forstyrret og meningsfuld aktivitet kan ikke gennemføres	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	

Følelsesmæssige funktioner

		0	1	2	3	4	5	6	9
19.	Ændrede følelsesmæssige funktioner	Reagerer tegn på stimuli	Reagerer på stimuli, men de fine nuancer ses ikke	Reagerer på stimuli	Der opleves passende følelsesmæssige reaktioner	Reagerer på passende på	Reagerer på passende på	Reagerer på uanceret på ingen	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

--	--	--	--

20.	Følelsesmæssig kontrol	Kan normalt kontrollere sine følelsesmæssige reaktioner	Reagerer ukontrolleret på kraftig påvirkning	Reagerer ukontrolleret på let påvirkning	Reagerer på et	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	

21.	Nedsat motivation	Er motiveret til at starte en opgave	Skal motiveres til at starte en opgave	Der kræves motivation for at starte en opgave	Overhovedet for at starte en opgave	for at starte en opgave	konstant og spontant opgave	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	

22.	Evne til at fungere i en gruppe	Formår at opretholde status i gruppen	Har i let grønde ændret status	ad Har i høj grad ændret status i gruppen	ad us i ændret status	Fuldstændig ændret i gruppen	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	

Basale funktioner

		0	1	2	3	4	5	6	9	
23.	Sanseindtryk	Reagerer på reaktion	Reagerer på sanseindtryk	Reagerer på sanseindtryk	Udviser apati og "normalt" på sanseindtryk	nuanceret på sanseindtryk	på unuanceret ingen			Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		

24.	Søvnmønster	Sover normalt	Vågner jævnlige, står op om natten	Sover i løbet af dagen	Personalet fastholder den døgnrytme	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	

25.	Vægtstabilitet	Holder sin indtag og taber	Holder sin	Har ændret sine men har ændret sine spisevaner	Nedsat madtaber sig eller tager på	normalvægt, spisevaner og sig	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	

26.	Drikkemønster	Drikker en normale mængde	Skal motiveres for at drikke	Skal i nogen grad hjælpes med at drikke	Skal konsulteres og hjælpes med at drikke	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	

27.	Synkefunktion	Synker normalt	Har tendens til at fejlsynke	Har udtalt tendens til at fejlsynke	Fejlsynker konstant	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	

28.	Kontrol af blære og tarm	Kan kontrollere blære og tarm	Har nogle gange ufrivillig af urin og feces	Har ofte ufrivillig af urin og feces	Har ofte ufrivillig af urin og feces	Inkontinent	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	

Symptomer der sædvanligvis ses ved demens

0	1	2	3	4	5	6	9
---	---	---	---	---	---	---	---

29.	Forvirring	Fremstår klar og hvilket	Fremstår	Overvejende	Helt forvirret	orienteret	mindre klar / let forvirret	dog	Ikke vurderbart
		☐	☐	rådvild ☐	med perioder med klarhed ☐	☐	umuliggør kommunikation ☐		

30.	Irritabilitet	Udviser ingen tegn på irritabilitet	Kan på irritabi	tegn tegn p	Udviser n litet i	Al kontakt udløse nr et	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	

31.	Ængstelig	Udviser ingen ægstelighed	overdreven	Af og til bekymret hvilket kan beherskes	Overdreven ægstelig	Ængstelighed er hæmmende for hensigtsmæssig adfærd	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	

32.	Angst	Udviser ingen tegn på angst	Kan udvisetegn på angst, men tilstanden kan beherskes	Udviser tegn på angst, som længere- kan afles	Angstanfaldene ikke er varende og hæmmende	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	

33.	Sindsstemning	Normal sindsstemning	Forekommer af og til nedtrykt	Udtalt nedtrykthed, som udtrykkes verbalt og fysisk	Ekstremt nedtrykt og ude af stand til at fungere i det daglige	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	

34.	Rastløshed	Ingen rastløshed	Viser tegn på rastløshed	Fremstir tydeligt	Fremstløs	konstant rir	og kan i stløs korrigeres	Ikke vurderbart

Sammenligning på flere observationer

GBS-skala

		Dato	Dato	Dato	Dato	Dato	Dato	Dato	Dato
Motoriske funktioner									
01.	Motoriske færdigheder ved af- og påklædning								
02.	Motoriske færdigheder ved at klare sig ved spisning								
03.	Balance evne								
04.	Fysisk aktivitet								
05.	Spontan aktivitet								
06.	Motoriske vanskeligheder ved personlig hygiejne								

Intellektuelle funktioner									
07.	Huske daglige vaner og rutiner								
08.	Rumorientering								
09.	Tidsorientering								
10.	Personorientering								
11.	Korttidshukommelse								
12.	Langtidshukommelse								
13.	Træthed								
14.	Evne til at øge tempo								
15.	Nærvær								
16.	Kommunikation								
17.	Non-verbal kommunikation								
18.	Distraheret								

Følelsesmæssige funktioner									
19.	Ændrede følelsesmæssige funktioner								
20.	Følelsesmæssig kontrol								
21.	Nedsat motivation								

22.	Evne til at fungere i en gruppe								
-----	---------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Basale funktioner									
--------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

23.	Sanseindtryk								
24.	Søvnmønster								
25.	Vægtstabilitet								
26.	Drikkemønster								
27.	Synkefunktion								
28.	Kontrol af blære og tarm								

Symptomer, der sædvanligvis ses ved demens									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

29.	Forvirring								
30.	Irritabilitet								
31.	Ængstelighed								
32.	Angst								
33.	Sindsstemning								
34.	Rastløshed								

Total									
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--